

POSUDEK

oponenta na diplomovou práci Jakuba Hedla „Zločin agrese v Římském statutu Mezinárodního trestního soudu“ předloženou na Univerzitě Karlově Právnické fakultě

Diplomová práce je členěna na úvod, pět částí a závěr. Diplomová práce má rozsah 57 stran, bez seznamu použitých zdrojů. Práce byla odevzdána v červnu 2020 (datum uzavření rukopisu 23. 6. 2020).

Diplomová práce je věnována aktuálnímu tématu Mezinárodního trestního soudu, konkrétně zločinu agrese. Cílem práce je dle autora poskytnout ucelený obraz složitého vývoje zločinu agrese a dále si klade za cíl tento obraz zhodnotit, zejména s přihlédnutím k samotné definici agrese a k jurisdikci Mezinárodního trestního soudu (str. 2). Při zpracování diplomové práce použil diplomant zejména metodu analytickou, metodu komparace, metodu deskriptivní a metodu syntézy.

V první kapitole se nejprve diplomant zabývá vymezením pojmu mezinárodní zločin a zločin podle mezinárodního práva. Rozlišení obou pojmů považují za významné z hlediska tématu dané práce a lze souhlasit s označením činů jednotlivců jako zločinů podle mezinárodního práva. Zabývá se zde rovněž vztahem zločinu agrese k ostatním zločinům podle mezinárodního práva. Na str. 7 autor konstatuje, že „zločin agrese nemůže spáchat každý, ale pouze osoby v postavení orgánu státu.“ Znamená to, že v případě dalších tří zločinů stíhaných Mezinárodním trestním soudem mohou být spáchány kýmkoliv? Hned v první větě této kapitoly uchazeč konstatuje, že mezinárodní právo je právním odvětvím (str. 4). Toto své konstatování by měl vysvětlit protože mezinárodní právo (veřejné) je považováno za samostatný systém práva.

V druhé kapitole se diplomant logicky zaměřil na historický vývoj mezinárodního trestního práva. Pozornost věnuje zejména Norimberskému a Tokijskému tribunálu, které stíhaly zločin proti míru. Diplomant rovněž zmiňuje Úmluvu o pokojném vyřizování sporů z roku 1907 a uvádí, že dle čl. 2 Úmluvy se smluvní strany zavazovaly k tomu, že před použitím síly využijí dobrých služeb, či mediace jedné či více přátelských mocností (str. 9). Je však třeba upřesnit, že použití tohoto ustanovení bylo omezeno ustanovením „pokud to okolnosti dovolí“. Kapitola dále zahrnuje i vývoj po druhé světové válce až po Římskou konferenci na které byl přijat Statut Mezinárodního trestního soudu a autor se rovněž zabývá Kampalskou revizní konferencí z roku 2010. Přínosné pro diplomovou práci jsou i úvahy autora o agresi jako obyčejové normě mezinárodního práva v následující části. Na str. 27

konstatuje, že „Definice, minimálně silně reflektuje obyčejové mezinárodní právo, byť ne plně“. Dané tvrzení by měl diplomant blíže specifikovat. Čtvrtá a pátá kapitola představují jádro celé diplomové práce. Nejprve se uchazeč zabývá skutkovou podstatou zločinu agrese v čl. 8 bis Římského statutu. Uvádí (podle pojetí M. Lipovského), že práce je psána v českém jazyce a směřuje primárně na české publikum a tudíž se bude držet základní systematiky skutkové podstaty, která je typická pro českou trestněprávní doktrínu. Pokud jde o subjekt zločinu uvádí že „otevřená zůstává otázka role průmyslníků resp. ekonomických vůdců a náboženských vůdců“ (str. 31). Jaký je názor uchazeče na tyto otázky. Pátá kapitola je věnována jurisdikci v Římském statutu a zejména složité otázce vstupu v platnost Dodatků k Římskému statutu. Na str. 49 uvádí diplomant, že podmínka ratifikací třiceti smluvními stranami byla splněna 26. června 2017 a jurisdikce byla definitivně aktivována ke dni 17. července 2018. Na str. 52 autor tvrdí, že platnosti změny pro Českou republiku nabyly dne 12. března 2016. Diplomant by měl vysvětlit jaký je vztah uložení ratifikační listiny určitým státem k nabytí platnosti daného dodatku ke kterému došlo později. Následuje závěr obsahující shrnutí poznatků.

Pokud jde o hodnocení, práce má logickou strukturu, diplomant kvalifikovaně rozebral tuto složitou problematiku. Naplnil cíle své práce a prokázal svou schopnost pracovat s příslušnými dokumenty, judikaturou a literaturou a ty použít na zvolené téma. V tomto směru diplomová práce naplňuje zcela své poslání. Autor se zabývá aktuálním tématem, při jeho uchopení formuluje i vlastní názory. Rozebírá a hodnotí názory nauky. Při zpracování své práce čerpal diplomant z dokumentů a publikací, zejména v anglickém jazyce, vychází ale i z české literatury věnované zvolenému tématu. Práce obsahuje 223 poznámek pod čarou. Z formálního hlediska je práce napsána srozumitelným jazykem.

Diplomová práce splňuje požadavky kladené na tyto práce a **doporučuji** jí k ústní obhajobě. Předběžně jí hodnotím jako **výbornou**. Při ústní obhajobě doporučuji, aby se diplomant zaměřila na otázky a připomínky obsažené v posudku a dále na otázku zda je v nejbližší době reálné řízení týkající se zločinu agrese před Mezinárodním trestním soudem.

V Praze dne 16. 9. 2020

prof. JUDr. Jan Ondřej, CSc., DSc.